

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. L. Ne Clerici Vel Monachi Sæcvlaribvs Negotiis Se immisceant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](#)

exempla pia sint, vim tamen præcepti non habent; cum hujusmodi per Christum sublata sint, sicut constat ex eis uniuscapituli De puris post part. Neque obest text. in cap. 4. De censib. lib. 6, ubi Ecclesiæ, personæ, & res Ecclesiastica à sacerdotalium personarum exactionibus exempta dicuntur, d'vino jure, & quod tributi præstatio si indicium subjectionis, per text. in cap. 2, sup. De censib. Nam, ut rectissime monet Covarr. Præct. quæst. cap. 3, num. 2. vers. Tertia verò, sacri Canones, & Summi Pontifices frequenter vocant jus divinum, quod ex veteri legi deductum vel ad ejus imitationem est institutum. Exempla extant in eis Literas 13, vers. Porro sup. De resist. ffol. & in c. 14, sup. De decimis & explicat eleganter Covarr. d. lmo. Quo verò ad indicium subjectionis, illud tantum ad laicos pertinet, sicut constat ex inscript. d. c. 2, De censib. August. super epist. ad Rom. Clerici enim ideo tributum pendunt, ut in pace defendantur, & conserventur à Principibus sacerdotibus, d. can. 12 q. 8. Quod autem attinet ad leges Civiles, quibus dicuntur Clericis ad ordinaria onera obligari, hoc per jus Canonicum sublatæ sunt, jurib. sup. adductis, cui

soli in personis, & rebus Ecclesiasticis stamus, &c. Ecclesia S. Marie 10, sup. De constit. & cap. fin sup. De reb. Ecclesiæ alien. vel non. Imò extat & constitutio Imp. Fridericilli. quā hujusmodi legibus aperte derogatum est, Autem item nulla communitas C. De Episc. & Cler.

Potremus d'haec libertadis dicere ex Panorm. ad d. 5 cap. 4. num. 20. quod & ubi necessitas vel utilitas principaliter simul concordit Ecclesiæ, puta quia hostis territoriorum civitatis, in quo & prædia Ecclesiæ contribuere tenentur ad depellendum hostem, cum utriusque & Ecclesiæ & populi consensus accedit; quod enim omnes tangit, ab omnibus quoque comprobari debet, c. i, in pr. De censib. in Clement. iuncto cap. Quod omnes 29, De R. I. in 6. Neque hoc eas opus est auctoritate Romani Pont. cum versetum extra easum d. cap. 7, in pr. h. tit. secus autem ubi accessoriæ, uti accidit in extirandi ageribus, vel aliis munitionibus, reficiendis muris civitatis, per text. in d. cap. 4, in verbis, Sive quidem fossatam h. t. & ibid. latius Panorm.

IN TIT. L. NE CLERICI VEL MONACHI SÆCVLARIBVS NEGOTHIS SE IMMISCEANT.

S U M M A R I A.

1. Cuipusmodi negotiis Clerici se immisceant nequeant.
2. Medicina ac Iuri civili incumbere cur vetentur.

AD Clericorum ac Monachorum officium vel illud potissimum pertinet, ne sacerdotibus se immisceant negotiis, juxta illud Apostoli 2, ad Timoth. 7, Nemo militans Deo implorat se negotiis sacerdotibus. ¶ Sive ea vitam sacerdalem seu mundanam ducentum ferè propriis sint, ut in delicia vivere, gulam & ebrietatem sequi, injustitia aucupari, turpibus dictis aut factis sculatorum magere, aliaque id genus, à quibus etiam laicos abstinere, & alienum esse decens sit, c. 1, b. t. sive laicis quidem permitta, verum interdicta omnino Ecclesiasticis: veluti judicium sanguinis agitare, & judicis criminalibus præesse aut adesse, consilium dando, testimonium perhibendo, sententiam dictando aut pronuntiando, c. 5, & a. genit. b. t. sive denique negotia sunt ad vitæ tem-

porales & quotidianas necessitates sublevandas spe & tantia, non aliter permitta Clericis, quam quatenus per Canones licet: ut lites agere & persequi, c. 1, b. t. procreationem aut administrationem bonorum Principis al cujus vel alterius laici suscipere, c. 2, & 4, b. t. ex negotiatio- ne seu mercatura lucrum quærere; non etiam agriculturā aut alio honesto artificio lo indigeniam suam sustentare, d. c. 1, in fine b. t. vide tot. dist. 88.

¶ Sic & veterantur Monachi ac Clerici, (Præser- tim dignitatem aliquam vel patronatum Ecclesiæ obtinentes, vel si presbyteri sint) Medicinæ aut Juri civili tamquam principali suo studio incumbere, c. 3, & ult. b. t. quia illorum proprium studium esse debet Theologia & Juris Canonici; nec nisi pro majori studi sui principalis progressu Juris civilis libros, Institutionesque privatim legere, publiceque audire possunt. Vide Panormit. & Boëtium Epitom ad d. c. 3, & ult. b. t. V. A.

FINIS LIB. TERTII.

Qq. 3

HENRI.